

Evaluatieonderzoek BGT

Ministerie van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

Colofon

Auteurs	Onderzoekers Statisfact
Datum	23 september 2024
Status	Definitief
Versie	1.0

Inhoudsopgave

1. Algemeen	4
1.1. Een korte schets van de BGT	4
1.2. Governance en financiering	5
1.3. Aanleiding en doel van het onderzoek	9
1.4. Methode en aanpak.....	9
2. Managementsamenvatting	11
3. Resultaten	15
3.1. Profiel van de respondenten	15
3.2. Algemene beoordeling	16
3.3. Inwinning en bijhouding van de BGT	19
3.3.1. Documentatie t.b.v. het beheer en de inwinning van de BGT	19
3.3.2. BGT Contactdagen.....	20
3.3.3. Levering van gegevens.....	21
3.3.4. Systeem van kwaliteitsborging	21
3.4. Gebruik van de BGT	23
3.4.1. Frequentie en toepassing.....	23
3.4.2. Gecombineerd gebruik	23
3.4.3. Gebruikte bronnen en producten	23
3.5. Informatie en ondersteuning	24
3.5.1. Vindbaarheid en kwaliteit informatie.....	24
3.5.2. BGT Klantenservice	24
3.5.3. Gebruikersoverleg Grootchalige Topografie	24
3.6. Kwaliteit van de BGT	24
3.6.1. Beoordeling BGT-producten	25
3.6.2. Beoordeling verplichte inhoud	25
3.6.3. Beoordeling optionele inhoud	26
3.6.4. Terugmeldingen	27
3.7. Doorontwikkeling van de BGT	28
3.7.1. Samenhangende objectenregistratie.....	28
3.7.2. Gebruikerswensen.....	30
3.7.3. Financiële middelen voor doorontwikkeling en verbetering.....	30
4. Aanbevelingen voor de toekomst.....	31
5. Over Satisfact.....	33

Bijlage 1: Rapportage “Enquête evaluatieonderzoek BGT”

Bijlage 2: Toelichtingen

Bijlage 3: Vragenlijst “Enquête evaluatieonderzoek BGT”

Bijlage 4: Deelnemerslijst interviews evaluatieonderzoek BGT

1. Algemeen

1.1. Een korte schets van de BGT

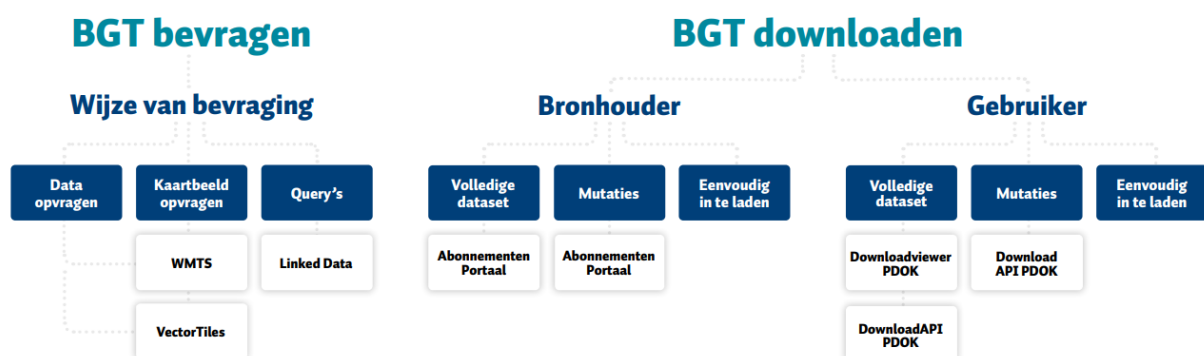
De Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) is een digitale kaart van Nederland. Het is een belangrijk onderdeel van het stelsel van basisregistraties¹, een inmiddels onmisbare overheidsbrede, organisatieafhankelijke gegevensinfrastructuur met authentieke gegevens.

In de BGT worden geografische objecten over de inrichting van de fysieke leefomgeving beheerd. De kaart is op 20 centimeter nauwkeurig en bevat veel details. De volgende objecten uit de openbare ruimte zijn erop vastgelegd:

- Gebouwen: van woningen, kantoren, scholen tot kerken en kastelen.
- Wegen: van autosnelwegen en provinciale verbindingswegen tot fiets- en wandelpaden.
- Water: van rivieren, meren en kanalen tot sloten en beken.
- Groen: van bos, akkerland en gras tot parken en plantsoenen.
- Spoorlijnen: van het hele nationale spoorwegnetwerk tot regionale railinfrastructuur.
- Kunstwerken: van bruggen en tunnels tot viaducten.

De BGT is het wettelijk verplichte deel van het bredere informatiemodel Geografie (IMGeo). Het optionele deel van IMGeo (IMGeo+) bevat een grotere detaillering van BGT-objecten en uitbreiding van de objecttypen (voornamelijk inrichtingselementen). Het informatiemodel Geografie is gebaseerd op de internationale standaard CityGML met daarop een Nederlands profiel voor IMGeo.

De gegevens worden door de zeven beherende bronhouders vastgelegd in de landelijke voorziening BGT (LV BGT). Van daaruit wordt via PDOK alle geografische (BGT/IMGeo) objecten van heel Nederland beschikbaar gesteld. Het is mogelijk om met een (geo)applicatie de LV BGT te bevragen (opvragen van data of een kaartbeeld of query's uit te voeren), of te downloaden (als volledige dataset of mutaties). Daarnaast kent PDOK een raadpleegfunctie (PDOK-viewer).

¹ <https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/stelsel-van-basisregistraties/>

De Monitor Digitale Overheid 2024 geeft de volgende cijfers weer over het gebruik van de BGT:²

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	%
Aantal aangesloten overheidsorganisaties (bronhouders)	319	425	417	392	389	389	379	379	0%
Aantal views en downloads via PDOK	100 mln	119 mln	236 mln	343 mln	448 mln	942 mln	1,2 mld	1,7 mld	+37%
Aantal terugmeldingen via www.verbeterdekaart.nl	2.072	4.309	4.649	6.395	5.957	8.885	9.819	7.242	-26%

1.2. Governance en financiering

In deze paragraaf zetten we de rollen en verantwoordelijkheden uiteen m.b.t. de uitvoering van de BGT, geven we de overlegstructuur weer en lichten we de financiering van de registratie toe.

Rollen en verantwoordelijkheden

Eindverantwoordelijkheid

De Minister van VRO (voorheen BZK) is als beleidsverantwoordelijk minister primair verantwoordelijk voor de totstandkoming van de voor de BGT benodigde regelgeving en eindverantwoordelijk voor de uitvoering daarvan en het toezicht daarop.

Bronhouders

De primaire verantwoordelijkheid voor het bijhouden van de gegevens ten behoeve van de BGT berust bij de zogenoemde bronhouders. Bij de aanwijzing van de bronhouders is het leidend principe geweest dat topografische gegevens betreffende een object worden bijgehouden door die instantie die vanwege zijn bestaande beheertaken of uitvoeringstaken (denk aan bijv. landbouwsubsidies) het meeste baat en een groot belang heeft bij (gebruik van) gegevens over dat object. Dit zijn doorgaans de instanties die vanuit hun informatiebehoefte reeds zelf gegevens produceren en daarom de meest geëigende bronnen voor de registratie vormen.

De Wet bgt regelt aldus de volgende taaktoedeling:

- a. Het dagelijks bestuur van een waterschap is bronhouder voor oppervlaktewaterlichamen, waterkeringen en kunstwerken, waarvoor een legger als bedoeld in artikel 5.1 van de Waterwet is voorgeschreven, alsmede voor bijbehorende terreinen en wegen, voor zover deze in beheer zijn bij een waterschap. Bergingsgebieden, die naast de hierboven genoemde waterstaatswerken ook bij een waterschap in beheer kunnen zijn, worden als zodanig niet door het waterschap in de BGT bijgehouden. Bergingsgebieden hebben doorgaans een andere hoofdbestemming (bijvoorbeeld landbouw), waarmee ze onder een andere bronhouder vallen.

² <https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/leren-en-ontwikkelen/voortgang/>

- b. Gedeputeerde staten van de provincie zijn bronhouder voor zover het betreft wegen, spoorwegen, oppervlaktewaterlichamen, waterkeringen, kunstwerken en de bijbehorende terreinen die in beheer zijn bij de provincie.
- c. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat is bronhouder voor zover het betreft wegen, oppervlaktewaterlichamen, waterkeringen, kunstwerken en de bijbehorende terreinen die in beheer zijn bij het Rijk. Dit is een uitvloeisel van het feit dat taken en verantwoordelijkheden bij «organen» worden belegd. In de praktijk zullen bronhouderstaken worden uitgevoerd binnen het directoraat-generaal Rijkswaterstaat van het ministerie, welk organisatieonderdeel niet wordt belast met toezichhoudende taken van de minister in het kader van de BGT.
- d. De beheerder van de hoofdspoorweginfrastructuur als bedoeld in artikel 1, onder h, van de Spoorwegwet is bronhouder voor zover het betreft spoorwegen, kunstwerken en de bijbehorende terreinen waarover deze het beheer voert. Dit is op dit moment ProRail.
- e. De Minister van LVVN (voorheen LNV) is bronhouder voor zover het begroeide terreindelen betreft die hij ingevolge artikel 24, eerste lid, van de Landbouwwet, of artikel 34, eerste lid, van de Meststoffenwet heeft geïdentificeerd.
- f. De Minister van Defensie is bronhouder voor zover het betreft terreinen waarover deze materieel het beheer voert, met uitzondering van oefen- en schietterreinen, alsmede voor de basislijn in het kader van het VN-verdrag inzake het recht van de zee, die het verloop van de kust definieert en die thans wordt bijgehouden door de Dienst der Hydrografie van het Ministerie van Defensie.
- g. Burgemeester en wethouders van de gemeente zijn bronhouder voor zover het betreft het gebied binnen de bebouwde kom als bedoeld in artikel 20a, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994. Voor het gebied buiten de bebouwde kom zijn zij bronhouder ten aanzien van bebouwing met de bijbehorende erven, en ten aanzien van wegen, kunstwerken en de bijbehorende terreinen die in beheer zijn bij de gemeente. Daarnaast is de gemeente bronhouder voor spoorwegen, voor zover de bijhouding daarvan niet aan een andere bronhouder is toebedeeld.

De bronhouders zijn dus verantwoordelijk voor het inwinnen en bijhouden van de authentieke gegevens in de BGT en voor het borgen van de kwaliteit van die gegevens (onder meer naar aanleiding van ontvangen terugmeldingen). De bronhouders zijn georganiseerd in de stichting Samenwerkingsverband van Bronhouders voor de BGT (SVB-BGT). Het SVB-BGT is verantwoordelijke voor collectief kwaliteitsmanagement. Binnen het SVB-BGT werken de bronhouders samen in het signaleren, onderzoeken en oplossen van kwaliteitsvraagstukken die zich bij meerdere bronhouders voordoen. Om individuele bronhouders te ondersteunen worden onder meer werkwijzen en bijhoudingsinstructies voorgesteld en vastgelegd.

Tot 2021 was zij ook verantwoordelijke voor een deel van de BGT-ICT en konden bronhouders hun kaartgegevens aanleveren aan het SVB-BGT portaal (BRAVO) voor opname in de Landelijke Voorziening die het Kadaster beheert. Het beheer van de BGT-ICT is daarna volledig overgegaan naar het Kadaster.

Leveranciers

Bronhouders maken meestal gebruik van de diensten van leveranciers. Er zijn leveranciers die bronhoudersoftware leveren en leveranciers die de data inwinning verzorgen (mutatiesignalering, buiten landmeetkundig inmeten, karteren vanaf luchtfoto's). Daarnaast zijn er leveranciers die viewers leveren.

Gebruikers

De Wet bgt regelt een gebruiksplicht voor overheidsgebruikers: *Indien een bestuursorgaan bij de vervulling van zijn publiekrechtelijke taak een gegeven nodig heeft dat krachtens deze wet als authentiek gegeven in de basisregistratie grootschalige topografie beschikbaar is, gebruikt het dat authentiek gegeven.*

Daarnaast geldt op grond van de Wet bgt een terugmeldplicht (richting de Dienst, zijnde het Kadaster) bij geconstateerde (mogelijke) fouten voor overheidsgebruikers: *Een bestuursorgaan dat gereede twijfel heeft over het in overeenstemming zijn met de fysieke werkelijkheid van een in de basisregistratie grootschalige topografie opgenomen authentiek gegeven, binnen de normen ten aanzien van actualiteit en nauwkeurigheid die aan dat gegeven in de catalogus worden gesteld, of over het ontbreken van een authentiek gegeven in de basisregistratie grootschalige topografie, doet daarvan onder opgaaf van redenen melding aan de Dienst.*

Kadaster

Kadaster (de Dienst zoals genoemd in de Wet bgt) verzorgt de Landelijke Voorziening BGT en de terugmeldvoorzieningen: *De Dienst verleent aan eenieder op verzoek inzage in de basisregistratie grootschalige topografie en het register, bedoeld in artikel 27, derde lid³, en verstrekt aan eenieder op verzoek de daarin opgenomen gegevens.*

Ook is het Kadaster verantwoordelijk voor het verstrekken van de gegevens aan afnemers en het faciliteren van het gebruik (zoals het leveren van kennis en ondersteuning aan afnemers voor het aansluiten op de landelijke voorziening). Daarnaast is het Kadaster leverancier van kwaliteitsdashboards BGT en is zij sinds 2021 ook verantwoordelijke voor het beheer van de BGT-ICT. Naast bovengenoemde rollen zijn zij ook gebruiker van de BGT. Zij gebruiken gegevens uit de BGT in relatie tot andere registraties (zoals BRK en BRT-Next).

Geonovum

Geonovum beheert de BGT | IMGeo standaarden in opdracht van het Ministerie van VRO (voorheen BZK). Dat gaat dan bijvoorbeeld over de gegevenscatalogus BGT en IMGeo, het objectenhandboek, de visualisatie handreiking en het berichtenverkeer (t.b.v. uitwisseling gegevens). Daarnaast beheert Geonovum de vastgestelde werkafspraken en adviseren zij bronhouders, afnemers en softwareleveranciers bij een goede en juiste implementatie van deze standaarden.

Overlegstructuur

Tot 2019 had de BGT een eigen overlegstructuur op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Sindsdien is het strategisch en tactisch overleg samengevoegd met de BAG.

Hieronder een weergave van de huidige overlegstructuur:

- Strategisch: gecombineerd overleg BAG BAO / Regieraad BGT.
- Tactisch:
 - Overleg Agendaoverleg BAG BAO / Begeleidingsgroep BGT
 - Werkgroep Kwaliteit BGT
- Operationeel:
 - Gebruikersoverleg Grootschalige Topografie (per juni 2024 gestopt)
 - Leverancieroverleg (leveranciers bronhouderssoftware tot tenminste 2023).
 - Operationeel Overleg Keten (OOK)

In 2023 is er een visie (Zicht op Nederland, ZoN⁴) ontwikkeld en door de minister van BZK aan de Tweede Kamer gezonden waarmee richting wordt gegeven aan de ambitie van de overheid om tot een samenhangend beeld van de leefomgeving te komen, wat nodig wordt geacht om in heel Nederland datagedreven samen te kunnen werken aan de maatschappelijke opgaven in de fysieke leefomgeving.

³ https://wetten.overheid.nl/BWBR0034026/2018-07-01#Hoofdstuk6_Artikel27

⁴ <https://www.zichtopnl.nl/visie+zicht+op+nederland+van+het+gi-beraad/default.aspx>

Om die visie te bewerkstelligen zijn er een tweetal programma's opgezet (de programma's Zicht op Nederland | Digitale Tweelingen en Zicht Op Nederland | Datafundament), naast het programma Basisregistratie Ondergrond. Met het programma ZoN-Datafundament wordt gewerkt aan een fundamentele transformatie van losse basisregistraties naar een organisatie-overstijgend, multifunctioneel gegevenslandschap: het datafundament. In het strategisch overleg en tactisch overleg is de governance van het programma Datafundament toegelicht en is aangegeven dat genoemde overleggen hierin op zullen gaan. Een formeel besluit voor de transitie is echter nog niet genomen. De overlegstructuren bestaan op dit moment naast elkaar. Het gebruikersoverleg Grootschalige Topografie is wel in juni 2024 gestopt.

Financiën en middelen

Hieronder wordt kort de financiering van de BGT toegelicht:

1. Er is een vast budget per jaar voor het beheer, exploitatie en adaptief onderhoud van de Landelijke Voorziening en de kwaliteitsdashboards (Kadaster) en standaardenbeheer (Geonovum).
2. Er is daarnaast een algemeen en beperkt doorontwikkelingsbudget bij het Kadaster, maar dit is niet alleen voor de BGT. Elk jaar wordt door VRO (voorheen BZK) opnieuw geprioriteerd waar dit budget voor gebruikt wordt. Voor de standaarden is er ook budget maar dit is beperkt (er lopen op dit moment ook geen grote ontwikkelingen).
3. De kosten voor de inwinning, bijhouding en kwaliteit van de BGT-data (en de daarvoor gebruikte software) worden volledig door de bronhouders gedragen.

1.3. Aanleiding en doel van het onderzoek

De eerste tranche voor het stelsel van basisregistraties omvatte de inmiddels ingevoerde basisregistraties ten aanzien van natuurlijke personen (basisregistratie personen), rechtspersonen en ondernemingen (basisregistratie handelsregister), kleinschalige topografische kaarten (basisregistratie topografie), kadastrale percelen (basisregistratie kadaster), panden en verblijfsobjecten en adressen (basisregistratie adressen en gebouwen). In het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid «Burger en bedrijf centraal», dat op 1 december 2008 is vastgesteld bij gelegenheid van het bestuurlijk overleg tussen het Rijk, de provincies, gemeenten en waterschappen, is de invoering van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (hierna: BGT) afgesproken.

De BGT heeft als doel het aan eenieder beschikbaar stellen van de bij- of krachtens deze wet in die basisregistratie opgenomen gegevens ten behoeve van:

- Een goede vervulling van publiekrechtelijke taken;
- De bevordering van een efficiënte uitwisseling en een efficiënt gebruik van geo-informatie.

Op 25 september 2013 is de wet- en regelgeving voor de basisregistratie grootschalige topografie (Wet basisregistratie grootschalige topografie, Wet bgt) in werking getreden. Op 1 januari 2016 is de wet in werking getreden voor bronhouders en de Landelijke Voorziening (LV BGT). Medio 2017 was de BGT landelijk gevuld en beschikbaar voor gebruikers. Toen is de gebruiksplicht ook ingegaan.

In de Wet bgt is geen aparte bepaling opgenomen dat de Wet na 4 of 5 jaar geëvalueerd moet worden. De aanneme daarachter was dat dit generiek geregeld zou worden (algemeen beginsel “behoorlijk bestuur” dat beleid om de 5 jaar geëvalueerd zou worden). Dit is echter niet het geval. Desalniettemin acht VRO (voorheen BZK) het, na overleg met de bronhouders, beheerder en gebruikers van de BGT, zeer nuttig om de Wet nu deze per 1 januari 2024 acht in jaar in werking is (en circa 6 jaar volledig operationeel) te evalueren en de bevindingen daarvan aan de Staten-Generaal te zenden. Het evaluatieonderzoek heeft als doel inzicht te geven in de doeltreffendheid (de effecten) en doelmatigheid (efficiency) van de Wet BGT.

De hoofdvraag van dit onderzoek is dan ook: Hoe doeltreffend en doelmatig was het functioneren van de Wet BGT in de periode 2016 - 2024?
--

1.4. Methode en aanpak

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze het evaluatieonderzoek is uitgevoerd. Het evaluatieonderzoek is voorbereid met de opdrachtgever (BZK/VRO) en de begeleidingsgroep bestaande uit een afvaardiging van beleid, toezicht, bronhouders, (groot)gebruikers en beheerder van de LV. Het evaluatieonderzoek bestond uit een digitale enquête onder gebruikers, bronhouders en leveranciers van de BGT en is opgevolgd door verdiepend kwalitatief onderzoek.

Digitale enquête

De doelgroep van het onderzoek zijn organisaties in zowel de publieke als de private sector. Voor dit online onderzoek zijn er personen rechtstreeks aangeschreven die in 2020 ook deelgenomen hebben aan het gebruikersonderzoek basisregistraties en aangegeven hebben de BGT te gebruiken. Daarnaast is de uitnodiging, om deel te nemen aan het onderzoek, verspreid onder diverse open communicatiekanalen. Uiteindelijk hebben er in totaal 397 mensen deelgenomen aan de digitale enquête. De enquête kon ingevuld worden in de periode van 14 mei 2024 t/m 11 juni 2024. De enquête is als bijlage aan deze rapportage toegevoegd.

Verdiepend kwalitatief onderzoek

De doelgroep van de interviews is uiteenlopend om daarmee een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de resultaten. De volgende rollen zijn vertegenwoordigd: beleidsmaker, toezichthouder, verstreker, SVB-BGT, bronhouders, diverse (groot)gebruikers en een leverancier. In totaal zijn er 12 interviews afgenomen in de periode 28 mei 2024 t/m 8 juli 2024. De gesprekken vonden voornamelijk digitaal plaats en hadden een interviewduur van circa 1 uur.

Hieronder de lijst met gespreksonderwerpen die op voorhand zijn gedeeld met de interviewkandidaten. Als een bepaald onderwerp niet relevant of van toepassing was voor de deelnemer, is hier tijdens het interview verder niet op ingegaan. In het geval een deelnemer aan de interviews ook de enquête had ingevuld, zijn deze antwoorden ook geraadpleegd als input voor het gesprek.

- Beleid.
- Governance en financiering.
- Inhoud van de registratie.
- Kwaliteit van de registratie.
- Kwaliteitsborging (kwaliteitsmanagement en toezicht).
- Bijhoudingsproces.
- Beheer Landelijke Voorziening en ontsluiting gegevens (PDOK).
- Gebruik van de registratie.

2. Managementsamenvatting

Op basis van de bevindingen uit de evaluatie kan worden geconcludeerd dat de BGT over het algemeen efficiënt wordt uitgevoerd en publieke waarde oplevert. De doelstellingen van de Wet BGT worden bereikt en het ketenproces verloopt efficiënt. De voorzieningen, gegevenskwaliteit en geboden ondersteuning dragen bij aan de tevredenheid van de gebruikers. De toegenomen tevredenheid en het groeiende gebruik bevestigen de effectiviteit en doelmatigheid van de BGT. Hieronder worden de belangrijkste resultaten van de digitale enquête en verdiepend onderzoek samenvattend beschreven.

De BGT wordt met een 7,5 als ruim voldoende beoordeeld

- In het onderzoek is gevraagd om de BGT te beoordelen. Hieruit komt het beeld naar voren dat de tevredenheid over de BGT in vergelijking met de 0-meting in 2020 (gemiddeld cijfer 7,3) iets is gestegen. De BGT wordt met een 7,5 als ruim voldoende beoordeeld. Zowel bronhouders als gebruikers beoordelen de BGT met een 7,5 gemiddeld.
- De beoordeling van gebruikers uit de publieke sector en private sector is gelijk aan elkaar, al zien we zowel per organisatie als vakgebied een aantal verschillen.

De BGT wordt veel gebruikt, zowel in de publieke als private sector

- De BGT wordt veel gebruikt in de publieke en private sector. Het gebruik neemt elk jaar ook toe. De BGT wordt voor veel verschillende toepassingsgebieden gebruikt. De BGT wordt het meest gebruikt als achtergrondkaart en voor het beheer van geo-informatie, en daarnaast voor het beheer van de openbare ruimte, het verstrekken van informatie aan burgers en bedrijven en voor ondersteuning bij ruimtelijke opgaven.
- De meesten gebruiken de BGT gecombineerd met andere registraties. Dat geldt voor zowel de publieke als de private sector.

Het gebrek aan financiële middelen heeft doorontwikkeling van de BGT belemmerd

- De gewenste doorontwikkeling van de BGT is uitgebleven. Dit heeft vooral te maken met onvoldoende beschikbaarheid van financiële middelen.
- Er is een verkenning geweest naar een samenhangende objectenregistratie (SOR) waarin verschillende basisregistraties (waaronder BAG, BRT, BGT en WOZ) als één uniforme registratie (zouden) gaan fungeren. Mede hierdoor zijn eerdere verbeterinitiatieven m.b.t. de BGT on hold gezet. De verkenning heeft nog niet geleid tot daadwerkelijke uitvoering waardoor grote ontwikkeling uitgebleven is. De resultaten van de verkenning worden nu meegenomen in het programma Zicht op Nederland | Datafundament.

Inwinning en bijhouding verloopt soepel, maar ruimte voor verbetering aanwezig

- De inwinning en beheer van de BGT (verplichte inhoud) verloopt efficiënt.
- Wel valt op dat bronhouders niet allemaal op dezelfde wijze de inwinning en het beheer doen. Bijvoorbeeld op welke moment wat wordt ingewonnen en bijgehouden, en hoe de mutatiesignalering is ingericht.
- Er wordt soms meer informatie ingewonnen door bronhouders, dan wat daadwerkelijk geleverd wordt aan de Landelijke Voorziening. Dat heeft vooral te maken met de Landelijke Voorziening die de betreffende extra informatie niet kan verwerken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan meer detailinformatie en z-coördinaten (hoogte) van objecten.
- De samenwerking tussen bronhouders verloopt goed, mede ook vanwege de inzet van SVB-BGT. Wel blijft aandacht noodzakelijk bij de afstemming van de inwinning en bijhouding als het gaat om de grenzen met buurbronhouders.
- Ruimte voor verbetering van de inwinning van de BGT wordt ook gezien. Uit de gesprekken blijkt dat er partijen zijn die er zelf baat bij hebben en het wenselijk achten om de inwinning en bijhouding van (objecten uit) de BGT van andere

(buur)bronhouders uit handen te nemen. Bijvoorbeeld een landelijke of regionale bronhouder wiens areaal grenst aan vele bronhouders. Of omwille van het sneller en efficiënter realiseren van de inwinning van specifieke objecten ten behoeve van landelijk gebruik. Ook zijn er partijen die betere informatie hebben (mede vanwege het belang hiervan voor de taken die zij uitvoeren) dan dat bronhouders zelf beschikbaar hebben. Een voorbeeld hiervan is het hoogspanningsnetwerk van de Netbeheerder.

- De informatie ten behoeve van de inwinning en beheer is vindbaar en ook duidelijk. Kanttekening is wel dat de documenten vooral vindbaar en duidelijk zijn voor bronhouders die al de nodige kennis en ervaring hebben. Bronhouders geven aan dat het wenselijk zou zijn als alle informatie op of via één centrale plek gevonden kan worden. Ten aanzien van de inhoud wenst men meer praktijkvoorbeelden en zouden enkele definities wat scherper kunnen.
- Over de voorzieningen t.b.v. de levering en ontvangst van BGT-informatie is men over het algemeen tevreden. Er is de mogelijkheid om automatisch de informatie te verwerken (verticaal automatisch berichtenverkeer), echter dit wordt nog niet door iedereen gebruikt. De belangrijkste reden hiervoor is dat men het gevoel heeft grip te verliezen door hier gebruik van te maken. Het automatisch berichtenverkeer voor BGT-BAG⁵ en BGT-BOR⁶ (horizontaal automatisch berichtenverkeer) wordt nog minder gebruikt. Met name de koppeling BGT-BOR wordt door bronhouders als complex ervaren. Dat heeft vooral te maken met het geringe gebruik van het gestandaardiseerde informatiemodel BOR en de grote hoeveelheid synchronisatiewerkzaamheden voordat de koppeling in werking kan treden. De koppelingen zijn gebaseerd op oude technologie, en zou bijvoorbeeld via API's kunnen plaatsvinden. Dit heeft echter geen hoge prioriteit en is afhankelijk van nog te maken keuzen in het kader van doorontwikkeling.

Het systeem van kwaliteitsborging werkt goed.

- Het systeem van kwaliteitsborging is goed. Men is tevreden over de inzichten die geboden worden om te werken aan kwaliteit.
- De ENSIA-zelfcontrole⁷, als instrument in het systeem van kwaliteitsborging, wordt het minst goed beoordeeld door bronhouders. Dit wordt door de respondenten vooral gezien als een tijdrovende administratieve last, en niet iedereen ervaart het als een waardevol instrument voor horizontale of verticale verantwoording.
- Uit de toelichtingen blijkt dat men het waardevol zou vinden als er ook een onafhankelijke toetsing is. Ook is er behoefte aan een meer integraal beeld van de kwaliteit van data.
- Tot slot wordt er aangegeven dat de rol van toezicht steviger ingevuld mag worden, bijvoorbeeld op het moment dat een bronhouder langdurig niet aan de verplichting voldoet.

Kwaliteit van de (verplichte inhoud van de) BGT is goed te noemen

- De kwaliteit van de (verplichte inhoud van de) BGT is voor het merendeel van de gebruikers goed genoeg voor de toepassingen waarvoor zij de data gebruiken.
- De kwaliteit van de BGT is in de afgelopen jaren verbeterd.
- Wel wordt opgemerkt dat er een toetsing van de BGT aan de fysieke werkelijkheid ontbreekt. Dit was initieel wel de bedoeling en hier is de wet op voorbereid, wat uiteindelijk vanwege het ontbreken van financiële middelen niet in werking is getreden. De behoefte aan een toetsing met de fysieke werkelijkheid bestaat echter nog steeds.

⁵ BAG: Basisregistratie Adressen en Gebouwen

⁶ BOR: Beheer Openbare Ruimte

⁷ ENSIA: Eenduidige Normatiek Single Information Audit, www.ensia.nl

Optionele inhoud van de BGT is niet voor iedereen bruikbaar

- Over de kwaliteit van de optionele inhoud van de BGT (IMGeo+) is niet iedereen tevreden. De optionele inhoud van de BGT is vooral afgestemd op wat lokaal nodig is. Voor landelijke doeleinden is de optionele inhoud over het algemeen niet bruikbaar. De informatie is niet landsdekkend, vooral in het landelijk gebied zijn de verschillen in mate en detailniveau van bijhouding van de optionele objecten groot. Ook is er geen meta-informatie beschikbaar op basis waarvan je kan aflezen in welk gebied wel of niet een object ingewonnen is.

Meerderheid doet terugmelding bij onjuistheden

- Een meerderheid van de respondenten doet een terugmelding wanneer zij onjuistheden constateert. 'Verbeter de Kaart'⁸, de website waarop (terug)meldingen gedaan kunnen worden, is een succes en wordt veel gebruikt voor het melden van onjuistheden. Veel organisaties geven ook aan op een andere wijze terug te melden. Iets minder dan een derde geeft aan geen melding te doen wanneer zij onjuistheden constateren. Tijdgebrek en onwetendheid over het doen van meldingen, zijn hiervoor de voornaamste redenen.
- Gebruikers die ervaring hebben met terugmelden zijn ook gevraagd het terugmeldproces op een drietal aspecten (gemak, statusinformatie, snelheid) te beoordelen. Het terugmeldproces wordt op alle aspecten over het algemeen goed beoordeeld. De meeste ruimte voor verbetering ligt bij de snelheid waarmee de melding wordt behandeld.

BGT in 3D is waardevol, maar de BGT-keten is hier (nog) niet op ingericht

- Circa de helft van alle gebruikers en bronhouders geeft aan dat 3D van toegevoegde waarde is.
- Slechts een beperkte hoeveelheid bronhouders wint op dit moment BGT-gegevens in 3D in, en een grote meerderheid van deze groep lijkt ook bereid te zijn om (wanneer dit kan) deze informatie aan te leveren aan de LV BGT. Bijna een derde van de bronhouders is van plan om BGT-gegevens in 3D in te winnen, maar de groep bronhouders die dit (nog) niet van plan is, is een stuk groter.
- De hele keten is nog niet gereed voor BGT in 3D en het huidige informatiemodel voorziet nog niet in concrete handvatten voor de vastlegging van 3D.

Scheiding van fysieke objecten en functies van objecten lijkt wenselijk, maar nadere uitleg aan bronhouders over wat dit betekent voor inwinning is nodig.

- Scheiding van fysieke en functionele beschrijvingen lijkt wenselijk en sluit ook aan bij de geactualiseerde NEN3610 norm waar de BGT (na een herziening) aan zou moeten voldoen. Het is wel een voorwaarde dat ervoor gezorgd wordt (met oog op de inwinning en beheer) dat het onderscheid duidelijk is voor de bronhouder die inwint en de gebruiker. Want de functionele beschrijving van een object maakt het fysieke object juist begrijpelijk en als je dit gaat scheiden moet de betekenis wel duidelijk blijven. Voor een deel van de bronhouders is de impact van het scheiden van fysiek voorkomen en functie van objecten nog onvoldoende bekend, zij moeten hier dan goed in meegenomen worden.

Behoeft aan optionele gegevens is groot.

- Ruim een derde van de gebruikers mist gegevens in de BGT. Als gebruikers in het onderzoek hebben aangegeven gegevens in de BGT te missen, dan is gevraagd welke gegevens dit betreft. Hieruit blijkt dat gebruikers vooral behoefte hebben aan diverse (vooral optionele) objecten. Zij zouden graag zien dat (een deel van) die objecten verplicht worden gesteld.

⁸ www.verbeterdekaart.nl

- Gebruikers die gegevens missen in de BGT zijn ook gevraagd of zij (ook) financiële middelen beschikbaar zouden hebben voor een uitbreiding van de BGT. Hieruit blijkt dat de bereidheid om te betalen voor uitbreiding van de BGT beperkt is. De interviews die hebben plaatsgevonden bevestigen dit beeld.

Gebruikers positief over (informatie en ondersteuning bij) gebruik producten en diensten.

- Gebruikers zijn over het algemeen tevreden over de informatie en ondersteuning bij het gebruik. Ook zijn zij tevreden over de producten en diensten van de BGT.

Communicatie over de wijze waarop wensen of verbetervoorstellen kenbaar gemaakt kunnen worden is voor verbetering vatbaar.

- De grote meerderheid van de gebruikers is niet goed op de hoogte van waar zij hun wensen en verbetervoorstellen kenbaar kunnen maken.
- Daarnaast vindt slechts een beperkte groep gebruikers dat er duidelijk gecommuniceerd wordt over de wijze waarop gebruikerswensen worden behandeld, tegenover een kwart die zegt dat er niet duidelijk gecommuniceerd wordt. Het merendeel is neutraal.

Transitie naar governance Zicht op Nederland | Datafundament

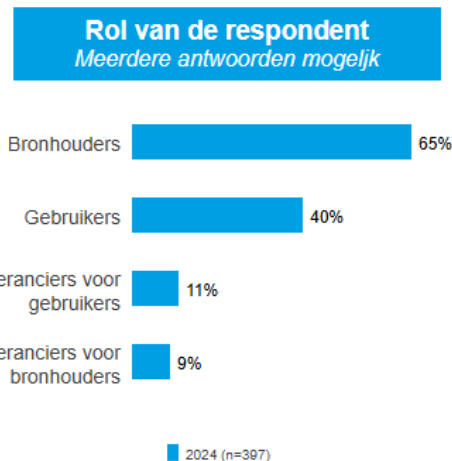
- Het voornemen bestaat om de huidige overlegstructuur binnen de governance van de BGT te stoppen en onder te brengen in de governance van het programma Zicht op Nederland | Datafundament. Dit is gecommuniceerd in het tactisch en strategisch overleg van de BGT.
- Voor deelnemers in de governance van de BGT is er nog veel onduidelijkheid over wanneer en op welke wijze dit gaat plaatsvinden en wat dit gaat betekenen voor de (doorontwikkeling van de) BGT. Er is vooral behoefte aan duidelijkheid, en die is snel gewenst.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van zowel de digitale enquête als het verdiepende onderzoek beschreven. Bij de resultaten uit het digitale onderzoek zijn de resultaten waar mogelijk vergeleken met de uitkomsten van het gebruikersonderzoek basisregistraties 2020⁹ waar de BGT een onderdeel van was. Een overzicht van alle resultaten uit het digitale onderzoek zijn terug te vinden in bijlage 1 en 2.

3.1. Profiel van de respondenten

In totaal hebben er 397 personen aan het onderzoek deelgenomen. In het onderzoek is voorafgaand aan de vragen over het beheer en gebruik van de BGT de vraag gesteld welke relatie men heeft met de BGT, waarbij er meerdere opties mogelijk waren. Op basis hiervan hebben de respondenten ofwel de vragen over het beheer gekregen of over het gebruik of over beide. Uiteindelijk hebben er 282 personen de vragen over het beheer beantwoord en 184 de vragen over het gebruik. In de onderstaande figuur is de verdeling van de verschillende rollen te zien. De leveranciers voor gebruikers kregen dezelfde vragen voorgelegd als gebruikers en de leveranciers voor bronhouders dezelfde vragen voorgelegd over het beheer van de BGT (behalve de vragen over de kwaliteitsborging).

12% van alle respondenten komen uit de private sector en 88% uit de publieke sector. Voor gebruikers geldt dat 22% werkzaam is in de private sector en 78% in de publieke sector. In de onderstaande tabel is de verdeling te zien van het type organisatie waar gebruikers uit het onderzoek werkzaam zijn.

Type organisatie (gebruikers of leveranciers voor gebruikers)	Aantal	Percentage
Gemeente/gemeentelijk samenwerkingsverband	100	54%
ZBO, Agentschap of Uitvoeringsorganisatie	26	14%
ICT-Dienstverlener en/of geo-informatiebedrijf	14	8%
Adviesbureau	8	4%
Ingenieur-/architectenbureau	8	4%
Ministerie	7	4%

⁹ De onderzoeken waarvan de resultaten geraadpleegd zijn, betreft het gebruikersonderzoek basisregistraties 2020 waarvan de rapportage terug te vinden is op: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/06/03/gebruikersonderzoek-basisregistraties-2020>.

Waterschap	5	3%
Nutsbedrijf	4	2%
Provincie	1	1%
Overig	11	6%

In de onderstaande tabel is de verdeling te zien van het type organisatie waar de bronhouders werkzaam zijn.

Type organisatie (bronhouders of leveranciers voor bronhouders)	Aantal	Percentage
Gemeente/gemeentelijk samenwerkingsverband	228	81%
Waterschap	19	7%
ICT-Dienstverlener en/of geo-informatiebedrijf	10	4%
ZBO, Agentschap of Uitvoeringsorganisatie	8	3%
Provincie	6	2%
Ingenieur-/architectenbureau	5	2%
Ministerie	4	1%
Adviesbureau	2	1%

3.2. Algemene beoordeling

De BGT wordt door zowel bronhouders als gebruikers met een 7,5 gemiddeld beoordeeld. Slechts een fractie geeft de BGT een onvoldoende (4% van de gebruikers en 1% van de bronhouders). In vergelijking met de nulmeting in 2020 is de waardering van de gebruikers iets gestegen (van een 7,3 naar 7,5). De beoordeling van de BGT binnen de publieke en private sector is nagenoeg gelijk. Respondenten uit de publieke sector beoordelen de BGT met een 7,5 gemiddeld en respondenten uit de private sector met een 7,6 gemiddeld. Leveranciers beoordelen de BGT met een 7,6.

		2020		2024			
		Gebruikers	Bronhouders	Gebruikers			
		n		n		n	
Rapportcijfer	Gemiddelde	386	7,3	282	7,5	184	7,5
	Lager dan 5	15	4%	4	1%	8	4%
	6 tot 7	197	51%	127	45%	73	40%
	8 of hoger	178	46%	151	54%	103	56%

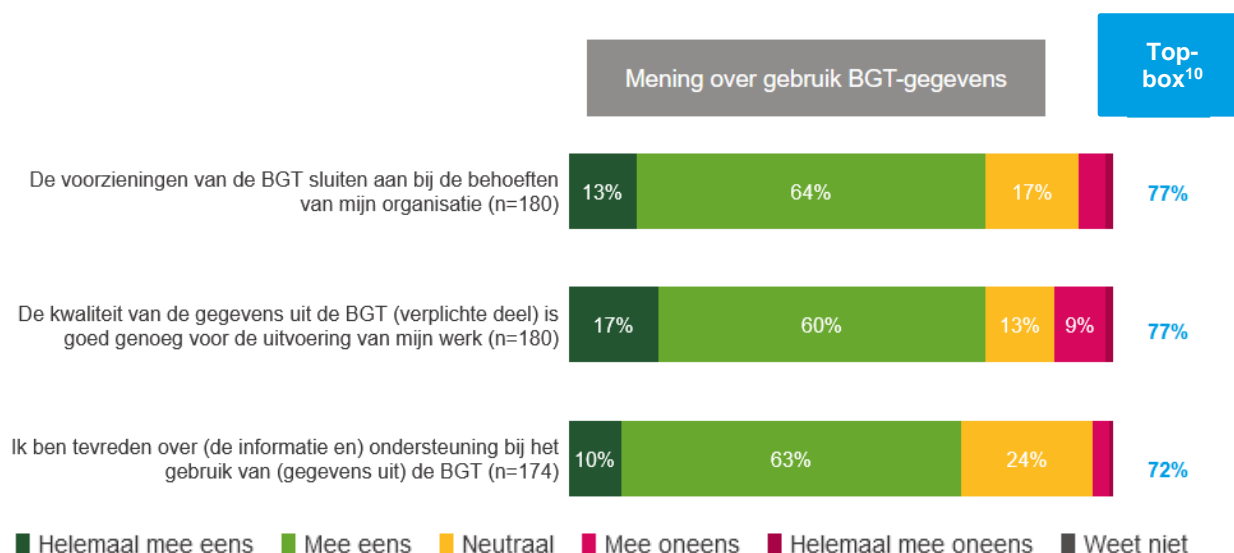
Respondenten werkzaam binnen de verschillende type organisaties beoordelen de BGT vergelijkbaar. Alleen gebruikers werkzaam bij ingenieur/architectenbureaus waarderen de BGT met een 8,3 gemiddeld beter dan gebruikers werkzaam binnen de andere type organisaties. En als we verder inzoomen op het vakgebied dan valt op dat gebruikers die werkzaam zijn binnen het vakgebied belastingen/heffingen/WOZ de BGT met een gemiddeld rapportcijfer van 6,8 het minst goed beoordelen. Gebruikers uit het vakgebied BOR binnen de gemeente/gemeentelijk samenwerkingsverband beoordelen de BGT iets lager dan gemiddeld, maar nog steeds met een 7,2.

		2024			
		Bronhouders		Gebruikers	
		gem.	n	gem.	n
Rapportcijfer (type organisatie)	Adviesbureau	7,5	2	7,3	8
	Gemeente/gemeentelijk samenwerkingsverband	7,5	228	7,5	100
	ICT-Dienstverlener en/of geo-informatiebedrijf	7,5	10	7,7	14
	Ingenieur-/architectenbureau	7,6	5	8,3	8
	Ministerie	7,3	4	7,3	7
	Provincie	7,5	6	8,0	1
	Waterschap	7,4	19	7,2	5
	ZBO, Agentschap of Uitvoeringsorganisatie	7,5	8	7,1	26
	Nutsbedrijf	--	--	7,8	4
	Overig	--	--	7,5	11

		2024	
		Gebruikers	
		gem.	n
Rapportcijfer (vakgebied gemeente/gemeentelijk samenwerkingsverband)	Beheer Openbare Ruimte	7,5	13
	Belastingen/heffingen/WOZ	6,8	8
	Bouwen/wonen	6,0	1
	ICT / Informatiemanagement / Gegevensbeheer / Geo-informatie	7,7	66
	Landmeetkunde	7,0	1
	Overig	7,2	11
	Rapportcijfer (vakgebied overig)	Beheer Openbare Ruimte	7,2
Bouwen/wonen		8,4	5
ICT / Informatiemanagement / Gegevensbeheer / Geo-informatie		7,4	42
Landmeetkunde		7,6	5
Onderzoek & Analyse		7,4	5
Overig		7,3	21

Beoordeling voorzieningen, gegevens en ondersteuning

In het onderzoek is, naast het geven van een rapportcijfer, ook gevraagd om de voorzieningen, de kwaliteit van gegevens en de ondersteuning bij het gebruik te waarderen. Deze aspecten tezamen hebben een sterke invloed op de gebruikerstevredenheid en daarmee op het gebruik en de gerealiseerde publieke waarde.

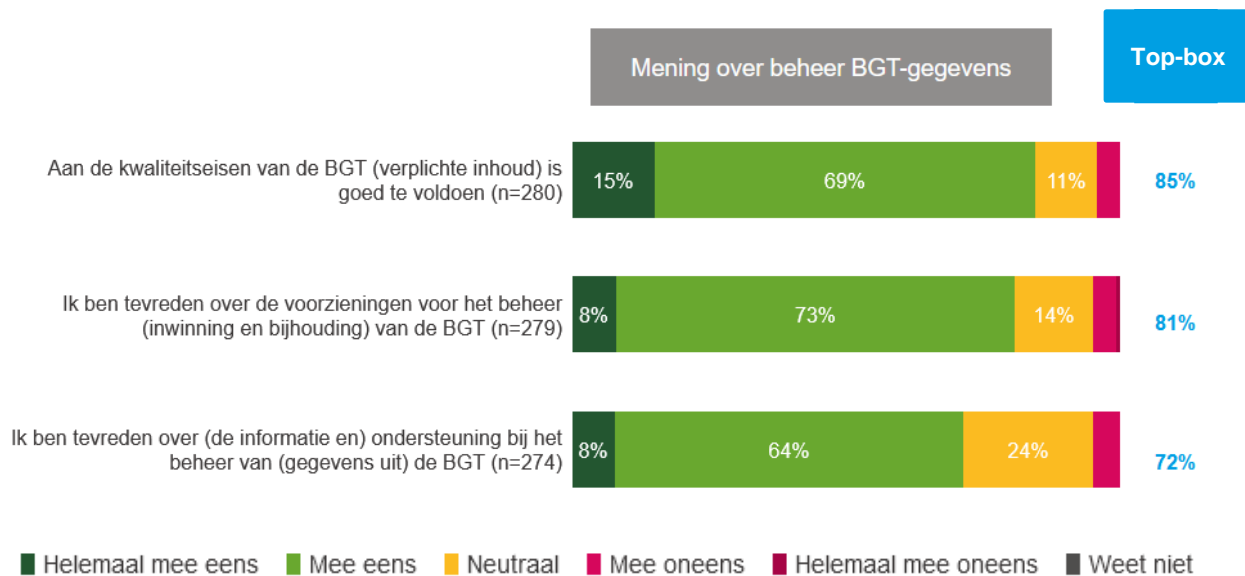
Uit bovenstaande figuur is op te maken dat de kwaliteit van de BGT en de voorzieningen van de BGT met kleine afstand het hoogst beoordeeld worden. Circa driekwart (77%) van de gebruikers geeft aan dat de kwaliteit goed genoeg is voor de uitvoering van hun werkzaamheden en dat de voorzieningen aansluiten bij de behoeften van hun organisatie. Een tiende van de gebruikers geeft aan dat de kwaliteit van de BGT niet goed genoeg is. Verder valt op dat de (informatie en) ondersteuning bij het gebruik van (gegevens uit) de BGT door een relatief grote groep (24%) als neutraal wordt beoordeeld. Bijna driekwart (72%) van de gebruikers is hierover tevreden. Gebruikers uit de private sector lijken wel iets minder vaak tevreden over de informatie en ondersteuning bij het gebruik van gegevens (65% vs. 74%). Als we de scores op deze aspecten vergelijken met de nulmeting die in 2020 uitgevoerd is, zien we dat de scores redelijk overeenkomen. Ook toen werden de kwaliteit en de voorzieningen het best beoordeeld (top-box¹⁰, beide 73%), gevolgd door de gebruikersondersteuning (top-box 69%).

Bronhouders die ook gebruiker zijn van de BGT zijn significant vaker tevreden over de drie aspecten. Met name de ondersteuning (89%) wordt hoger gewaardeerd. Ook gebruikers binnen het vakgebied ICT/informatiemanagement/gegevensbeheer/geo-informatie zijn vaker tevreden over de verschillende aspecten maar met name over de kwaliteit en de voorzieningen (resp. 89% en 86%).

De voorzieningen en de kwaliteit van gegevens wordt door gebruikers uit het vakgebied Belastingen/heffingen/WOZ lager dan gemiddeld beoordeeld. Maar het grootste verschil is te zien in de beoordeling van de informatie en ondersteuning bij het gebruik van de BGT. Slechts 25% is hier tevreden over. Als we nog wat verder inzoomen zien we dat ook de vindbaarheid van informatie over de BGT-producten en diensten en de kwaliteit van de informatie laag wordt beoordeeld. Slechts 14% is hierover positief.

Ook de bronhouders zijn gevraagd om de voorzieningen, het kunnen voldoen aan de kwaliteitseisen en de ondersteuning bij het beheer te waarderen. In onderstaande figuur is te zien dat de mate waarin aan de kwaliteitseisen kan worden voldaan het hoogst scoort (85%) op de voet gevolgd door de voorzieningen voor het beheer (81%). 72% van de bronhouders is tevreden over (de informatie en) ondersteuning bij het beheer van de BGT. Hier valt ook op dat een relatief grote groep 'Neutraal' scoort (24%).

¹⁰ Top-box: Een top-boxscore is een manier om de positieve reacties van een enquêtevraag met een likert-schaal samen te vatten. Hierbij worden de twee hoogste reacties op de schaal (in dit geval "eens" + "helemaal mee eens") gecombineerd om een enkel nummer te krijgen. Dit wordt gedaan voor een beter overzicht van de reacties en analysedoeleinden.

3.3. Inwinning en bijhouding van de BGT

3.3.1. Documentatie t.b.v. het beheer en de inwinning van de BGT

Ten behoeve van het beheer en de inwinning van de BGT zijn er verschillende documenten beschikbaar gesteld. In dit onderzoek is aan bronhouders gevraagd om de vindbaarheid en de duidelijkheid van deze documenten te beoordelen.

De meerderheid van de bronhouders zegt tevreden te zijn over de vindbaarheid van de documentatie ten behoeve van het beheer en de inwinning. 68% zegt hierover tevreden te zijn. Slechts 5% geeft aan dat de documentatie niet goed vindbaar is. We zien dat een relatief grote groep bronhouders neutraal scoort.

In de Gegevenscatalogus BGT staat beschreven welke topografische objecten bronhouders in ieder geval moeten leveren om tot een landsdekkend bestand te komen. In de Gegevenscatalogus IMGeo, wat een uitbreiding is op de BGT, staat beschreven welke objecten met meer details gestandaardiseerd uitgewisseld kunnen worden. Het Objectenhandboek is een praktische handleiding ter ondersteuning van de gegevenscatalogi van de BGT en van het IMGeo. Het beschrijft en laat zien hoe topografische objecten zijn gemodelleerd in de BGT en het IMGeo.

Bij onduidelijkheden, tegenstrijdigheden of fouten in de BGT | IMGeo Standaarden is het de vraag hoe men de standaard moet gebruiken totdat een officiële wijziging de onduidelijkheid recht zet. Deze tussentijdse adviezen over het gebruik van de BGT | IMGeo heten werkafspraken en praktijkrichtlijnen (Geonovum).

Als laatste zijn er nog de bijhoudingsinstructies (door SVB-BGT). Deze geven aanvullende richtlijnen over hoe er met bepaalde objecttypen, objectsituaties of andere deelonderwerpen moet worden omgegaan binnen het kader van de bijhouding van de BGT en de modelcontracten welke helpen om de bijhouding en inwinning van de BGT zo efficiënt mogelijk te organiseren.

De gegevenscatalogus BGT wordt het best beoordeeld, driekwart (76%) vindt deze (zeer) duidelijk. Hierna volgen het objectenhandboek (73%) en de gegevenscatalogus IMGeo (69%). De bijhoudingsinstructies en de werkafspraken/ richtlijnen wordt door ongeveer de helft als (zeer) duidelijk beoordeeld (resp. 56% en 52%). Ruim een derde scoort hier neutraal. Uit de interviews komt o.a. naar voren dat men de informatie in deze documenten

wel duidelijk omschreven vindt maar dat de documenten onderling discussie kunnen opleveren (bijvoorbeeld omdat bronhouders verschillende inwinningsseisen hebben). Als een bronhouder bijvoorbeeld van mening is dat het strenger mag, dan rijst de vraag hoe hier in de praktijk mee moet worden omgegaan.

Het modelcontract (SVB-BGT) wordt als het minst duidelijk beoordeeld. 30% beoordeelt het modelcontract als duidelijk en een opvallend groot deel scoort 'Neutraal'. In vergelijking met de overige documenten wordt dit het minst gebruikt en is het, blijkt uit de gegeven toelichtingen, het slechtst te vinden.

Bronhouders die de documentatie als (zeer) onduidelijk hebben beoordeeld konden een toelichting geven. Hieruit komt met name de wens naar voren dat men de verschillende bronnen samengevoegd op één centrale plek wil kunnen terugvinden (als voorbeeld wordt zichtopnl.nl genoemd). Verder is uitgesproken dat er meer voorbeelden gewenst zijn van situaties in het objectenhandboek waarin duidelijk staat hoe objecten afgebakend dienen te worden. Het informatiemodel geeft te veel ruimte voor interpretatie. Veel van de afspraken en voorbeelden die gebruikt worden laten zoveel ruimte voor interpretatie dat bronhouders er alsnog eigen modelbeschrijvingen op na houden. Een ander aspect dat vaak wordt genoemd is de leesbaarheid en de eenduidigheid van de documenten. Zeker voor mensen met nog weinig ervaring zijn de documenten lastig te begrijpen.

Over het algemeen loopt de samenwerking met andere bronhouders goed. 72% van de bronhouders beoordeelt de samenwerking als (zeer) goed. 69% van de bronhouders onderschrijft de efficiënte bijhouding van de BGT. Uit de interviews blijkt wel dat er onduidelijkheid heerst over de inwinning en bijhouding als het gaat om de grenzen met buurbronhouders. Sommige bronhouders zeggen goede afspraken te maken met buurbronhouders en geven aan dat de bijhouding hierdoor soepel verloopt. Dit is echter niet op alle bronhouders van toepassing. Hier ligt nog ruimte voor verbetering.

Uit de gesprekken over de inwinning en beheer komt naar voren dat de wijze waarop de inwinning en bijhouding georganiseerd is, verschillend kan zijn per bronhouder. Bijvoorbeeld wat op welk moment ingewonnen en bijgehouden wordt en hoe de mutatiesignalering is ingericht. Verschillen kunnen betrekking hebben op wie de mutatiesignalering doet (bronhouder zelf, in samenwerking met andere bronhouders of uitbesteed aan marktpartijen), de methodes die zij inzetten en het kwaliteitsniveau wat gerealiseerd wordt. Ook komt in de gesprekken naar voren dat de technologie zich in de afgelopen jaren ontwikkeld heeft en dat dit kansen biedt voor het efficiënter uitvoeren van de mutatiesignalering.

Verbetersuggesties m.b.t. de inwinning en bijhouding

De suggesties die bronhouders in de enquête doen m.b.t. de inwinning en bijhouding van de BGT lopen uiteen. Hieronder de onderwerpen die het vaakst genoemd worden:

- Verbeteren van mutatiesignalering. Bronhouders geven aan dat de mutatiesignalering mogelijk efficiënter kan, bijvoorbeeld door meer in gezamenlijkheid dit te organiseren en uit te voeren, en door het toepassen van nieuwe technologie (bijvoorbeeld AI).
- Betere afstemming IMGeo op IMBOR. De objecten uit IMGeo dienen beter afgestemd te zijn op de BOR. Ook noemen bronhouders de koppeling met BOR complex.
- Optionele inhoud. Bronhouders geven aan dat er betere afspraken gemaakt moeten worden over verschillende objecten uit de optionele inhoud. Ook zijn er diverse opmerkingen die gaan over het beter beleggen van het bronhouderschap.

3.3.2. BGT Contactdagen

Elk jaar worden er door het SVB-BGT een aantal contactdagen georganiseerd waarbij de laatste stand van zaken en ontwikkelingen rond de BGT wordt gedeeld. Driekwart van de bronhouders geeft aan wel eens deel te hebben genomen aan een contactdag en hiervan is 80% (zeer) tevreden. Een fractie (5%) zegt helemaal niet op de hoogte te zijn van de contactdagen.

3.3.3. Levering van gegevens

Het verticaal automatische berichtenverkeer zorgt ervoor dat het synchroniseren van de lokale BGT database met de Landelijke Voorziening van de BGT gedeeltelijk automatisch verloopt waardoor een bronhouder niet handmatig mutatiebestanden hoeft te uploaden in het BRAVO portaal, of handmatig abonnementenbestanden hoeft te downloaden. Dit is niet wettelijk verplicht, maar het vergemakkelijkt de bijhouding aanzienlijk, zeker wanneer bronhouders veel mutaties beogen. Individuele bronhouders kunnen ook gebruikmaken van de koppelingen GEO BAG Berichtenverkeer en Geo BOR berichtenverkeer.

Bronhouders zijn gevraagd, indien ze deze gebruiken, om deze te beoordelen. Op de vraag of men gebruik maakt van automatische of handmatig berichtenverkeer voor mutatieleveringen, dan antwoordt de grootste groep bronhouders (49%) dat zij van een automatische koppeling gebruikmaken. 37% maakt (nog) gebruik van handmatig berichtenverkeer. Uit de open toelichtingen en de interviews blijkt dat de grootste reden hiervoor is dat men meer grip heeft op de gegevensuitwisseling. Er is ook een aantal bronhouders dat binnenkort overgaat op automatisch berichtenverkeer en nog bezig is met de implementatie hiervan. Het verticaal berichtenverkeer wordt door bijna alle gebruikers als goed tot zeer goed beoordeeld (93%). Het Geo-BOR Berichtenverkeer wordt het minst goed beoordeeld. Uit de interviews komt naar voren dat de koppeling BGT-BOR als complex wordt ervaren en gebaseerd is op verouderde technologie.

3.3.4. Systeem van kwaliteitsborging

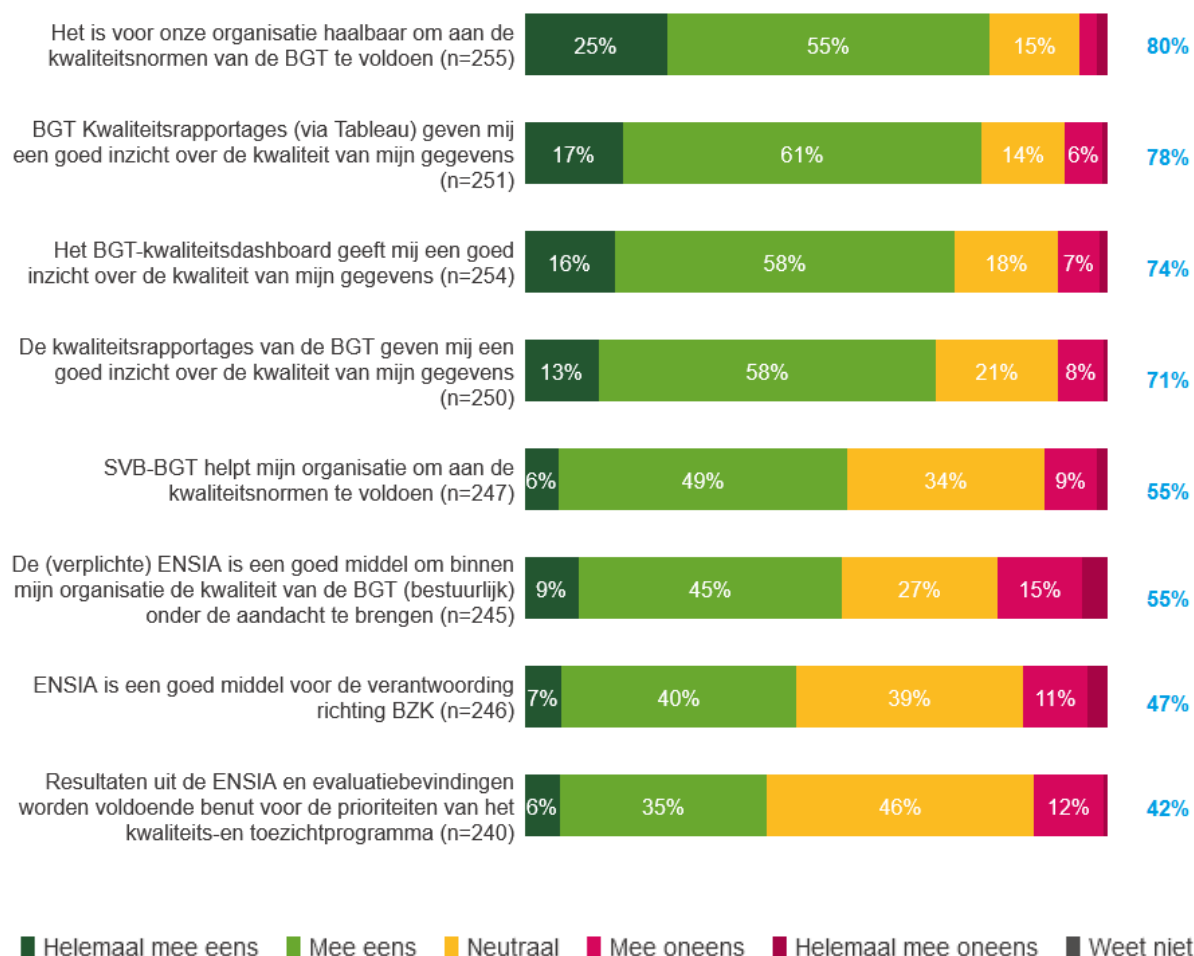
Bronhouders nemen, als onderdeel van een systeem van kwaliteitsborging, verschillende maatregelen om de gegevens in de BGT te laten voldoen aan de wettelijk afgesproken kwaliteitseisen. Het kwaliteitsborgingssysteem bestaat nu uit de volgende vier stappen:

1. Interne kwaliteitszorg door de bronhouder zelf (het meedoen aan de ENSIA-zelfevaluatie¹¹ maakt o.a. onderdeel uit van deze bronhoudertaak).
2. Informatievergaring- en monitoring via het kwaliteitsdashboards (door Kadaster).
3. Kwaliteitsmanagement door SVB-BGT op basis van onder meer de informatie in de kwaliteitsdashboards.
4. Toezicht & handhaving door de toezichthouder ministerie van VRO (voorheen BZK).

Bronhouders zijn gevraagd of zij tevreden zijn over het vier stappen systeem van kwaliteitsborging van de BGT. De meerderheid (61%) geeft aan tevreden te zijn over dit systeem van kwaliteitsborging. Opvallend is dat er een relatief grote groep is die het systeem 'neutraal' scoort. 7% zegt niet tevreden te zijn met het huidige systeem van kwaliteitsborging.

Ook hebben bronhouders diverse deelaspecten van het systeem beoordeeld. Uit onderstaande figuur kan worden opgemaakt dat de kwaliteitsrapportages via Tableau en het kwaliteitsdashboard goed aansluiten. Ook de haalbaarheid van kwaliteitsnormen scoort goed. Opvallend zijn de lagere scores m.b.t. de ENSIA. Uit de toelichtingen blijkt vooral dat men de ENSIA als een administratieve last ervaart. Ook ervaart niet iedereen het als een waardevol instrument voor horizontale of verticale verantwoording. Zij vinden dit omdat het een zelfcontrole is, de inhoud volgens hen niet gericht is op het verbeteren van de datakwaliteit en/of zich niet goed leent voor een gesprek met het bestuur van de eigen organisatie. In de begeleidingsgroep van de evaluatie BGT wordt opgemerkt dat dit laatste mogelijk vooral bij andere organisaties dan gemeenten het geval is, omdat de ENSIA van oorsprong vooral een gemeentelijk instrument is. Ook wordt opgemerkt door een waterschap dat de ENSIA niet per se waarde toevoegt voor de verantwoording intern, maar wel nuttig is om bij het bestuur bewustwording te creëren over basisregistraties.

¹¹ Meer informatie over ENSIA is terug te vinden op: <https://www.geobasisregistraties.nl/basisregistraties/doorontwikkeling-in-samenhang/kth/ensia-zelfevaluatie>

Verbetersuggesties kwaliteitsborging

Naast de beoordeling van de deelaspecten van het vier stappen systeem zijn bronhouders ook gevraagd naar verbeteringsuggesties. Hieronder worden deze kort samengevat:

- Het zelfcontrole instrument ENSIA. Bronhouders geven aan dat zij de ENSIA als een overbodige en tijdrovende administratieve handeling en als een formaliteit zien. Ook vindt men de ENSIA onvoldoende gericht op datakwaliteit. Verder geven enkele bronhouders aan dat de toezichthouder zichtbaarder zou mogen zijn, wanneer er bijvoorbeeld met de ENSIA onvoldoende wordt gescoord.
- Controles. Enkele bronhouders vinden het wenselijk om externe controleurs in te zetten. Nu moet men zichzelf beoordelen ("een slager keurt ook niet zijn eigen vlees").
- Alles op één plek bij elkaar. De verschillende portalen samenvoegen tot één gezamenlijk kwaliteitsportaal.
- Toezicht. Enkele bronhouders geven aan dat dat BZK/VRO als toezichthouder in de praktijk weinig toezicht houdt.

3.4. Gebruik van de BGT

3.4.1. Frequentie en toepassing

De BGT wordt zowel in de publieke als in de private sector veelvuldig gebruikt. De helft van de gebruikers (51%) zegt de BGT op dagelijkse basis te gebruiken. De BGT wordt voor verschillende toepassingsgebieden gebruikt maar als belangrijkste worden 'Weergave als achtergrondkaart' (76%) en 'Beheer geo-informatie' (67%) genoemd. Daarnaast wordt door een relatief grote groep gebruikers ook 'Beheer van de openbare ruimte en infrastructuur' (35%), 'Het verstrekken van informatie aan burgers en bedrijven' (32%) en 'Voor de ondersteuning bij ruimtelijke opgaven' (31%) genoemd.

3.4.2. Gecombineerd gebruik

De meeste gebruikers (86%) zeggen de BGT gecombineerd te gebruiken met andere basisregistraties. We zien hierbij geen verschil tussen de publieke of private sector. Wel zien we dat gebruikers uit het vakgebied 'beheer openbare ruimte' de BGT in mindere mate gecombineerd gebruiken en dat de behoefte bij deze groep ook minder groot is. Dit zou kunnen samenhangen met het gebruik van automatisch berichtenverkeer (het gecombineerd gebruik wordt als gemeengoed gezien).

De groep gebruikers die aangeeft de BGT gecombineerd te gebruiken is vervolgens gevraagd met welke andere gegevens men de BGT combineert. Hieronder staat (van meest naar minst genoemd) een lijst van gegevens die men combineert met de BGT:

- BAG
- BRK
- BOR
- WOZ

Van de groep gebruikers die zegt de BGT apart te gebruiken zegt 5% wel de behoefte te hebben om de BGT in samenhang te gebruiken. De overige 9% heeft hier geen behoefte aan. De meerderheid van deze groep gebruikers (65%) beoordeelt het gecombineerd gebruik goed. 15% zegt niet tevreden te zijn over het gecombineerd gebruik van de BGT met andere gegevens. Enkele voorbeelden waarin de ontevredenheid wordt toegelicht is terug te lezen in bijlage 2.

3.4.3. Gebruikte bronnen en producten

Gebruikers kunnen BGT-gegevens op verschillende manieren verkrijgen. Zo kan men deze rechtstreek afnemen bij PDOK, via een eigen viewer omgeving of via een marktapplicatie van een derde partij. Het overgrote merendeel neemt de BGT af via een eigen viewer omgeving (75%) of via PDOK (64%). 17% van de gebruikers verkrijgt de gegevens uit de BGT via een (commerciële) intermediair.

Gebruikers zijn gevraagd aan te geven welke BGT-producten hij of zij gebruikt. Hier waren meerdere antwoorden mogelijk. De BGT-Web Map Tiles Services (44%) en BGT-bestanden via PDOK (36%) worden het meest gebruikt. Ruim een kwart (28%) gebruikt BGT-bestanden via een API.

3.5. Informatie en ondersteuning

3.5.1. Vindbaarheid en kwaliteit informatie

Gebruikers zijn over het algemeen tevreden met de informatie en ondersteuning van de BGT. De (vindbaarheid) van de informatie die door het Kadaster verstrekt wordt door een grote meerderheid (circa 60%) goed gewaardeerd. Gebruikers zijn ook gevraagd of zij nog verbeteringsuggesties hebben voor de informatie en ondersteuning bij het gebruik van de BGT. De verbeteringsuggesties die enkele gebruikers hebben gegeven zijn terug te lezen in bijlage 2.

3.5.2. BGT Klantenservice

Voor vragen over de BGT kunnen partijen terecht bij de specialisten van het Kadaster. Een derde (32%) van de gebruikers zegt weleens contact te hebben gehad met de BGT Klantenservice. Een groot deel (49%) heeft nog niet eerder contact gehad en een vijfde is niet bekend met de Klantenservice van de BGT. De bekendheid van de Klantenservice is dus nog voor verbetering vatbaar.

3.5.3. Gebruikersoverleg Grootschalige Topografie

Enkele keren per jaar organiseerde VRO (voorheen BZK), ondersteund door het Kadaster, een gebruikersoverleg grootschalige topografie. Het gebruikersoverleg is de plek waar bronhouders, afnemers en leveranciers op operationeel niveau elkaar ontmoeten. Tijdens het gebruikersoverleg grootschalige topografie bespreken afnemers en bronhouders de wensen, verzoeken, werkwijzen en problemen die ze in de praktijk tegenkomen. Sinds enige tijd vindt dit overleg niet meer plaats en zal worden opgevolgd door activiteiten vanuit de ZoN | Datafundament community. Uit gesprekken blijkt dat het aandeel gebruikers dat in de praktijk deelnam aan de gebruikersoverleggen zeer gering was en dat het lastig is om gebruikers aan tafel te krijgen. Dat beeld wordt bevestigd door de resultaten uit de enquête: een kwart (24%) van de ondervraagden geeft aan (wel eens) deel te nemen aan het gebruikersoverleg. Echter, dit zijn met name bronhouders en leveranciers. Slechts een klein deel van de gebruikers geeft aan wel eens deel te hebben genomen aan het gebruikersoverleg. Het merendeel van de deelnemers aan het gebruikersoverleg geeft aan dat de frequentie van het overleg (enkele keren per jaar) goed aansluit. Ook is een grote meerderheid tevreden over de kwaliteit van het gebruikersoverleg.

Enkele opmerkingen/suggesties ter verbetering van het gebruikersoverleg zijn:

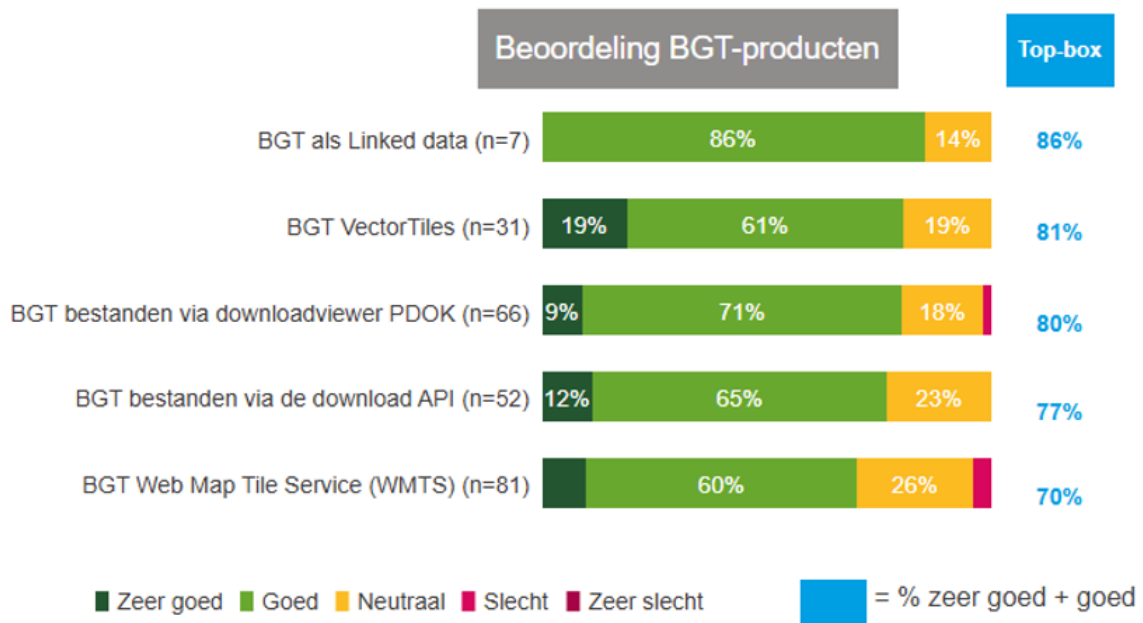
- Er zijn te weinig gebruikers aangehaakt om echt waarde toe te voegen.
- Een online-opzet zou de deelname kunnen verhogen. Nu is de fysieke bijeenkomst best een drempel.
- Vooraf aankondigen wat de vragen zijn aan ons zodat men alvast kan nadenken over de consequenties. Of miniconsultatie naderhand over te beslissen onderwerpen zodat men kan nadenken over de consequenties.
- Ervaring leert dat veel deelnemers aan dit gebruikers overleg de BGT slechts (zeer) beperkt gebruiken. Daarnaast zijn de deelnemers vaak de fysieke gebruikers. Voor organisatie die alleen afnemer van de BGT zijn zou het zinvol zijn als er ook overleggen zouden zijn voor data architecten en beleidsbepalers. Deze laatste twee groepen moeten meer geïnformeerd worden over de mogelijkheden en ontwikkelingen omdat deze informatie vanuit de fysieke gebruikers in veel gevallen niet doorkomt.

3.6. Kwaliteit van de BGT

Gebruikers zijn gevraagd of de kwaliteit van de BGT in de afgelopen vier jaar is verbeterd, verslechterd of gelijk gebleven. Bijna twee derde (63%) geeft aan dat de kwaliteit verbeterd is en bijna een kwart (22%) geeft aan dat de kwaliteit gelijk gebleven is. De overige 14% van de gebruikers kan hier geen mening over vormen.

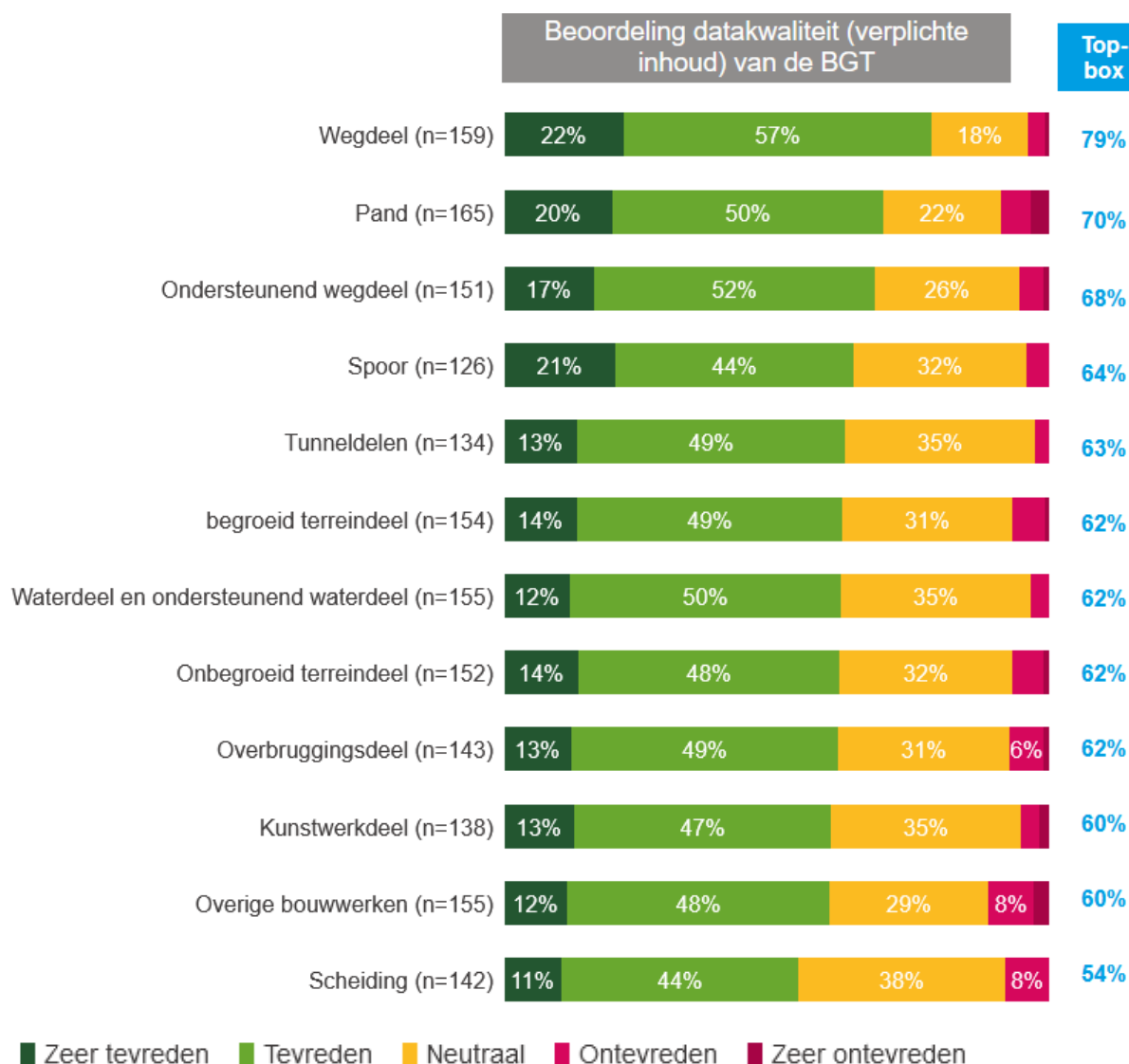
3.6.1. Beoordeling BGT-producten

In de onderstaande figuur is weergegeven hoe gebruikers de verschillende BGT-producten waarden. Alle BGT-producten worden goed tot zeer goed beoordeeld door gebruikers.

3.6.2. Beoordeling verplichte inhoud

Gebruikers van de BGT zijn gevraagd om de kwaliteit van de (verplichte) BGT-gegevens te beoordelen. In onderstaande figuur wordt de beoordeling van de verschillende gegevens getoond. Wegdeel wordt het best beoordeeld (79%), gevolgd door Pand en Ondersteunend wegdeel. Scheiding wordt van alle aspecten het laagst beoordeeld. Iets meer dan de helft (54%) zegt hier tevreden over te zijn. Verder zien we een relatief grote groep gebruikers die neutraal scoort. Wellicht heeft dit te maken met het feit dat veel gebruikers de BGT als achtergrondkaart gebruiken en men het daardoor lastig vindt om de datakwaliteit per thema te beoordelen.

Gebruikers zijn ook gevraagd een toelichting te geven op de beoordeling van de (verplichte) gegevens kwaliteit. Hieronder is een overzicht weergegeven van veel voorkomende toelichtingen:

- Begroeid terreindeel
 - o Het onderscheid begroeid en onbegroeid terreindeel is niet altijd duidelijk, bevat te weinig detail of wordt te veel opgeknipt.
- Overige bouwwerken
 - o Overige bouwwerken (en overige constructies): dit is deels een 'restcategorie' en heeft soms een lage prioriteit. Afmetingen kloppen bijvoorbeeld niet.

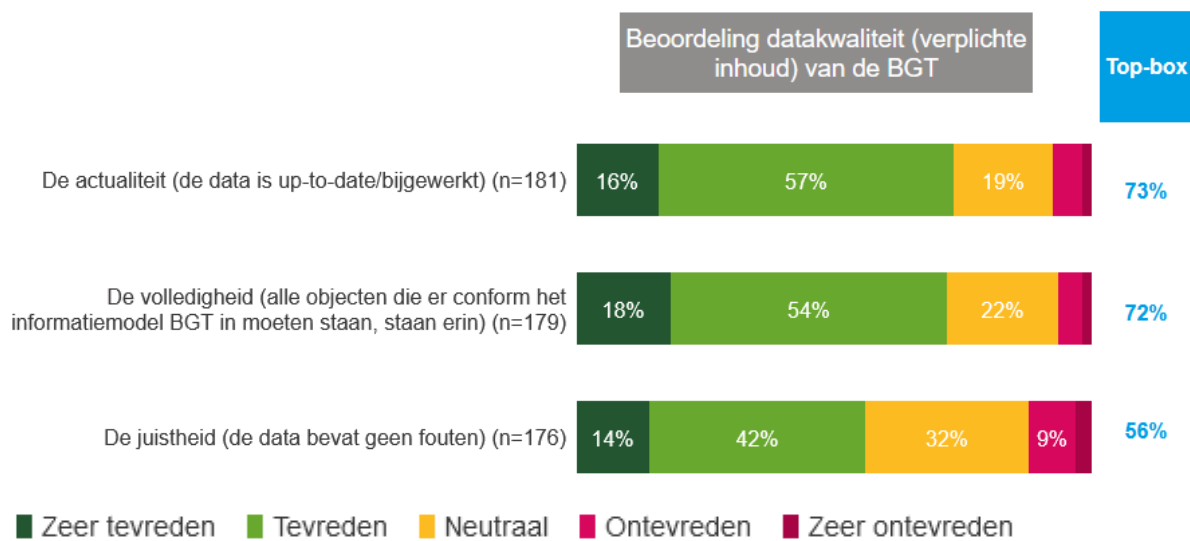
3.6.3. Beoordeling optionele inhoud

Naast de verplichte inhoud van de BGT bestaat er ook de optionele inhoud (IMGeo+). Uit de enquête blijkt dat over de optionele inhoud de helft (52%) van de gebruikers tevreden is. Circa een tiende (12%) zegt hierover niet tevreden te zijn en 35% van de gebruikers scoort neutraal. Uit zowel de toelichtingen en de interviews blijkt dat men met name ontevreden is over de dekkingsgraad. Men geeft aan dat de gegevens uit de optionele inhoud van de BGT vooral is afgestemd op wat lokaal nodig is. Voor landelijke doeleinden is de optionele inhoud niet bruikbaar vanwege het feit dat de gegevens vooral zijn afgestemd op wat lokaal nodig is (en dus niet landsdekkend zijn). Dit geldt met name voor de landelijke gebieden. Verder komt uit de interviews naar voren dat het vanuit gebruikersperspectief vaak niet duidelijk is in welk gebied wel en in welk gebied niet een object ingewonnen is.

Uit de interviews komen verschillende ideeën naar voren m.b.t. de inwinning en beheer van de optionele inhoud van de BGT. Men pleit er onder andere voor dat andere organisaties (zoals nutsbedrijven) die al over bepaalde gegevens beschikken, toegevoegd worden als dataleverancier. Zij hebben vaak zelf meer waardevolle informatie over de objecten die in IMGeo+ staan, echter die informatie gaat verloren (of blijft intern bewaard) bij levering aan de landelijke voorziening. Een voorbeeld hiervan is hoogte informatie, maar ook bijvoorbeeld meer gedetailleerde geometrie, of functies van fysieke objecten. De huidige landelijke voorziening biedt niet de mogelijkheid om die informatie te leveren.

Kwaliteitsaspecten

Gebruikers van de BGT zijn gevraagd om de actualiteit, de volledigheid en de juistheid te beoordelen. Het meest tevreden is men over de actualiteit (73%) en de volledigheid (72%) van de BGT. Over de juistheid van BGT-gegevens zijn gebruikers het minst tevreden. Ruim de helft van de gebruikers (56%) zegt hierover tevreden te zijn. In onderstaande figuur wordt de tevredenheid over de verschillende kwaliteitsaspecten weergegeven.

Als we scores op deze kwaliteitsaspecten vergelijken met de nulmeting van 2020, dan zien we dat de scores redelijk overeenkomen. Wel zien we dat de juistheid van de data in 2024 lager is beoordeeld dan in 2020. Ook toen werden de actualiteit en de volledigheid het best beoordeeld (beide top-box 66%) en werd de juistheid (top-box 63%) minder goed beoordeeld.

3.6.4. Terugmeldingen

Terugmelding door bestuursorganen bij gereede twijfel over de juistheid van een gegeven in de registratie, geldt in het stelsel van basisregistraties als belangrijk kwaliteitsinstrument voor registraties. Daarnaast kan eenieder die een fout constateert een melding doen. In 2024 zegt 83% van de gebruikers weleens een onjuistheid in de BGT te hebben geconstateerd.

Hiervan geven, net als in 2020, de meeste gebruikers (86%) aan dat zij ook een melding hiervan hebben gemaakt. In 2020 constateerde 60% onjuistheden in de BGT, en het aantal gebruikers dat op basis van onjuistheden een melding deed was 85%.

In lijn der verwachting wordt de site Verbeter de Kaart vaker gebruikt (52% vs. 38% in 2020) om terug te melden en de terugmelding via API minder vaak (4% vs. 29% in 2020).

De voornaamste reden om geen terugmelding te doen bij de constatering van een onjuistheid is tijdsgebrek (41%), gevolgd door onwetendheid (23%). Voor wat betreft de bekendheid over de wijze van het melden van onjuistheden ligt er dus ruimte voor verbetering.

Verbetersuggesties met betrekking tot het doen van een terugmelding

Gebruikers zijn gevraagd of zij nog tips of verbetersuggesties hebben met betrekking tot het proces van terugmelden. De meeste opmerkingen hebben betrekking op de opvolging van meldingen. Het gaat dan om de terugkoppeling die lang duurt, of waarom wel of niet wordt opgepakt. Ook worden er enkele suggesties gedaan voor het doen van een melding via Verbeter de Kaart (selectie van objecten of objecttypes, meesturen coördinatenbestand).

Beoordeling meldingenproces

Gebruikers zijn ook gevraagd het proces van (terug)melden te beoordelen. Het meest tevreden zijn zij over het gemak waarmee een melding van een onjuistheid gedaan kan worden. Ruim driekwart (78%) van de gebruikers is hierover tevreden. Iets minder gebruikers zijn tevreden over de (status)informatie over de afhandeling van de melding (65%). Over de snelheid waarmee de melding is behandeld is men het minst tevreden; 60% van alle gebruikers die weleens een terugmelding hebben gedaan is hier tevreden over, een tiende is ontevreden. Er is een verschil in beoordeling te zien tussen gebruikers in de publieke sector en de private sector. Gebruikers uit de private sector zijn significant minder tevreden over de snelheid van de behandeling van terugmeldingen.

3.7. Doorontwikkeling van de BGT

In de periode 2016-2024 zijn er diverse ontwikkelingen geweest. Eén van die ontwikkelingen betreft de doorontwikkeling van het informatiemodel van de BGT: IMGeo. Het doel van IMGeo 2.2 is het realiseren van een goed bruikbare registratie met grootschalige topografie voor Nederland, die past bij de behoeften van de gebruikers. Er is dan ook geïnterviewd welke verbeteringen in het informatiemodel wenselijk zijn. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een aanscherping van de inwinregels binnen de bestaande classificaties. Omdat de SOR niet tot realisatie is gekomen zijn de gewenste structuurwijzigingen (welke hier mee samenhangen) in het informatiemodel IMGeo niet doorgevoerd.

Daarnaast is de doorontwikkeling in de periode 2016-2024 belemmerd door het gebrek aan financiële middelen. Dit heeft enerzijds te maken met het feit dat na de afsluiting van het programma BGT het beheerbudget van bronhouders niet geregeld was. Anderzijds was het centrale budget voor doorontwikkeling al beperkt, en is er sinds de start van de BGT geen extra budget vanuit het Rijk of andere bronnen beschikbaar gekomen.

Hieronder wordt een korte toelichting over de SOR gegeven. Vervolgens staan we stil bij de wensen en behoeften ten aanzien van wensen en verbeteringen van de BGT en financiële middelen hiervoor.

3.7.1. Samenhangende objectenregistratie

Er is een verkenning geweest naar een samenhangende objectenregistratie (SOR). De samenhangende objectenregistratie is een centraal georganiseerd uniforme registratie met daarin basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid. Verschillende bestaande (geo) basisregistraties (waaronder de BGT, BAG en WOZ) moeten hierdoor meer samenhang gaan vertonen. Ook zou de SOR integraal gebruik van deze gegevens in bestaande werkprocessen en bij de aanpak van maatschappelijke opgaven in het fysieke domein bevorderen. Deze verkenning kan als succesvol worden beschouwd. Het heeft waardevolle inzichten opgeleverd over hoe de samenhang verbeterd kan worden. Ook bleek, en is er nog steeds steun voor deze doorontwikkeling. Het Ministerie van VRO (voorheen BZK) heeft echter destijds besloten om de SOR niet te realiseren. Dat had te maken met voortschrijdend inzicht over *de wijze* waarop de samenhang tussen de BAG/BGT/WOZ verbeterd moet worden. Ook waren er geen financiële middelen beschikbaar hiervoor. Uit de gesprekken blijkt dat er wel al bronhouders zijn die conform het gedachtegoed van de SOR al stappen hebben gezet.

In de evaluatie zijn enkele onderdelen uit de verkenning van de SOR nogmaals getoetst op waarde en haalbaarheid. Dit betreft het scheiden van functie en fysiek voorkomen van objecten en 3D BGT. Dit wordt hieronder toegelicht.

Scheiding functie en fysiek voorkomen van objecten

De BGT is een registratie van fysieke objecten. In de BGT wordt voor veel objecten een gecombineerde functie gehanteerd. Er is een verkenning geweest om functie- en fysiek voorkomen van objecten apart vast te leggen. Zowel bronhouders als gebruikers is gevraagd aan te geven of dit nog steeds een goed idee is.

Circa twee vijfde van zowel de gebruikers (46%) als de bronhouders (43%) vindt het scheiden van functie en fysiek nog altijd een goed idee. Uit de toelichtingen blijkt dat men vindt dat de BGT gaat over objecten die je buiten kunt zien en afbakenen zonder dat je hoeft te begrijpen waar het object voor dient. Functies horen daar niet bij, die kunnen prima in afgeleide of koppelende registraties.

Bronhouders zijn ook gevraagd in hoeverre het moeite kost om functie van fysiek te scheiden. 19% van de bronhouders geeft aan dat dit geen moeite kost. Bronhouders die aangeven dat het wel moeite kost zeggen dat alles wat je extra/apart gaat vastleggen de BGT complexer en intensiever maakt om bij te houden (met meer kans op fouten). Uit de interviews blijkt dat men geen goed beeld heeft van wat de impact is op de inwinning en bijhouding van de BGT. In de begeleidingsgroep komt naar voren dat het scheiden van functie en fysiek juist gaat zorgen voor een eenvoudiger en meer efficiënte inwinning.

3D

De BGT is een tweedimensionale objectenverzameling. Om de stap naar 3D op een later moment te kunnen maken, is hier in het BGT-model rekening mee gehouden. Het informatiemodel bevat echter geen specificaties voor het inwinnen en bijhouden van de BGT in 3D. Ook is de BGT-keten nog niet ingericht voor 3D. Dat betekent dat bronhouders die de BGT in 3D inwinnen een extra inspanning moeten leveren (een conversie naar 2D) ten behoeve van opname in de landelijke voorziening.

Ruim tweevijfde (44%) van alle gebruikers en bronhouders geeft aan dat 3D van toegevoegde waarde is voor zijn of haar organisatie. Slechts een beperkte hoeveelheid bronhouders wint op dit moment BGT-gegevens in 3D in, en een grote meerderheid van deze groep lijkt ook bereid te zijn om (wanneer dit kan) deze informatie aan te leveren aan de LV BGT. Bijna een derde van de bronhouders is van plan om BGT-gegevens in 3D in te winnen, maar de groep bronhouders die dit (nog) niet van plan is, is een stuk groter.

Bronhouders zijn gevraagd welke aanvullende afspraken er nodig zijn om 3D data aan te leveren. Uit de toelichtingen komt naar voren dat het kennisniveau en ook de behoeften van bronhouders ten aanzien van 3D verschilt. Uit de toelichtingen is af te leiden dat er behoefte is aan richtlijnen over de BGT in 3D, en dat er goede afspraken gemaakt moeten worden over de bekostiging hiervan. Daarnaast benoemen bronhouders ook andere aandachtspunten, zoals systemen die nog geen 3D kunnen verwerken en bronhouders die er nog niet klaar voor zijn.

Bronhouders zijn ook gevraagd naar de voordelen van 3D voor het gebruik van de BGT. Uit de toelichtingen is op te maken dat nog niet iedereen hier al een mening over heeft gevormd. Daarnaast zegt ongeveer tweevijfde van de bronhouders (nog) geen voordelen te zien van 3D. Ongeveer de helft van alle bronhouders ziet wel (in enige mate) voordelen van 3D. De voordelen die genoemd worden zijn uiteenlopend van aard. Voorbeelden van toepassingen die genoemd worden zijn terug te vinden in bijlage 2.

3.7.2. Gebruikerswensen

Ruim een derde (37%) van de gebruikers mist gegevens in de BGT. In 2020 gaf bijna een kwart van alle gebruikers (24%) aan dat zij gegevens in de BGT misten. Uit zowel de toelichtingen als uit de interviews naar voren dat er een grote behoefte is aan landsdekkende uniforme informatie, zeker in relatie tot beheer openbare ruimte. In de toelichtingen worden bomen en laadpalen het vaakst genoemd. Men geeft aan dat men deze gegevens nu vaak ophaalt via andere kanalen (bomen bijvoorbeeld via boomregister.nl).

De behoefte aan de optionele gegevens (IMGEO+) t.b.v. maatschappelijke opgaven zoals bijvoorbeeld de energietransitie is groot. In dit kader vindt men het wenselijk dat met de BGT hierop ingespeeld wordt. Uit de interviews komt naar voren dat elke organisatie anders omgaat met het inwinnen van gegevens uit de optionele inhoud. Er wordt aangegeven dat niet elke organisatie voldoende de waarde ziet van het inwinnen van gegevens uit de optionele inhoud en dat men vooral de eigen lokale behoefte vooropstelt.

Naast behoeften aan extra gegevens in de BGT, geeft ook 30% van de gebruikers aan behoefte te hebben aan kwaliteitsverbetering.

Indienen en behandeling van gebruikerswensen

De grote meerderheid van de gebruikers (59%) is niet goed op de hoogte waar zij hun wensen kenbaar kunnen maken. Daarnaast vindt slechts een beperkte groep gebruikers (18%) dat er duidelijk gecommuniceerd wordt over de wijze waarop gebruikerswensen worden behandeld, tegenover bijna een derde (29%) die zegt dat er niet duidelijk gecommuniceerd wordt. Ruim de helft (53%) is neutraal wat naar alle waarschijnlijk samenhangt met de lage bekendheid.

3.7.3. Financiële middelen voor doorontwikkeling en verbetering

Gebruikers die gegevens missen in de BGT (of andere wensen en behoeften hebben t.a.v. de BGT) zijn ook gevraagd of zij (ook) financiële middelen beschikbaar zouden hebben voor een uitbreiding van de BGT. Hieruit blijkt dat slechts een tiende (11%) van de respondenten aangeeft dat zijn of haar organisatie financiële middelen beschikbaar heeft. 38% geeft aan dat dit niet het geval is en de overige 51% van de gebruikers geeft aan dit niet te weten. Uit zowel de toelichtingen als de gesprekken komt naar voren dat de bijhouding van de BGT nu al veel geld kost en dat extra kosten volgens hen niet door de gemeenten gedragen moeten worden. Sommigen geven aan dat dit door het Rijk betaald moet worden.

4. Aanbevelingen voor de toekomst

Op basis van de bevindingen in dit rapport doen wij de volgende aanbevelingen voor de toekomst:

Duidelijkheid creëren over de governance van de BGT

Met het programma ZoN | Datafundament wordt gewerkt aan een fundamentele transformatie van losse basisregistraties naar een organisatie-overstijgend, multifunctioneel gegevenslandschap: het datafundament. Uit de gesprekken wordt duidelijk dat de governance van het Programma ZoN | Datafundament in het tactisch en strategisch overleg van de BGT toegelicht is, en dat er gecommuniceerd is dat de BGT-overlegstructuur op enig moment hierin op zal gaan. Uit de gesprekken met enkele deelnemers uit de governance komt ook naar voren dat zij dit proces onduidelijk en traag vinden gaan. Geadviseerd wordt om meer duidelijkheid en snelheid te creëren m.b.t. de transitie naar de nieuwe governance binnen het programma ZoN | Datafundament. Bovendien is het wenselijk om snel duidelijkheid te krijgen over wat het nieuwe programma betekent voor de BGT en de eventuele doorontwikkeling daarvan.

Duidelijkheid creëren over waar wensen of verbetervoorstellen ingebracht kunnen worden en hoe deze behandeld worden

Uit de evaluatie blijkt dat er wensen zijn voor aanvullende objecten en attributen, en ook ter verbetering van de (kwaliteit van de) BGT. Op dit moment is het onvoldoende duidelijk voor gebruikers waar zij met hun wensen of behoeften terecht kunnen. Daarnaast is recent één van de kanalen waar dergelijke wensen en behoeften besproken kunnen worden, het gebruikersoverleg grootschalige topografie, opgeheven. Geadviseerd wordt om binnen het programma ZoN | Datafundament een goed proces in te richten om voeling te blijven houden bij de gebruikersbehoeften. Daarnaast is het raadzaam om vast te stellen op welke wijze deze wensen of verbetervoorstellen behandeld en geprioriteerd worden. Tot slot dienen er ook goede afspraken gemaakt te worden over hoe doorontwikkeling gefinancierd moet worden. Dit laatste heeft immers de doorontwikkeling van de BGT belemmerd.

Verkenning naar landsdekkende optionele inhoud

De registratie en bijhouding van IMGeo+ objecten is nu niet verplicht en door bronhouders afgestemd op het gebruik binnen het eigen bronhoudersgebied, waardoor deze informatie niet uniform en landsdekkend beschikbaar is.

Ook is er geen meta-informatie beschikbaar op basis waarvan men kan aflezen in welk gebied een object wel of niet ingewonnen is. Voor landelijk gebruik is de optionele inhoud hierdoor niet bruikbaar. Wij adviseren om te onderzoeken welke informatie nodig is voor landelijk gebruik en hoe deze informatie uniform ingewonnen en geborgd kan worden, inclusief afspraken over financiering. Verder raden wij aan om te onderzoeken of voor de overige objecten, die vooral voor gebruik binnen de eigen bronhoudersgrenzen gewenst zijn, de landelijke voorziening en IMGeo in stand gehouden dient te blijven of dat het toepassen van IMBOR (waar IMGeo objecten ook in voorkomen) door bronhouders in een eigen objectenregistratie hiervoor een beter alternatief is.

Verkenning verbetering inwinning en bijhouding

Op basis van deze evaluatie adviseren we de volgende verbeterrichtingen:

- Onderzoek of de inwinning en bijhouding van enkele objecten of bronhoudergebieden beter bij andere partijen belegd kan worden of dat andere partijen geautoriseerd kunnen worden om voor de formele bronhouders in te winnen.
- Onderzoek of mutatiesignalering slimmer georganiseerd kan worden. De huidige aanpak is verschillend voor bronhouders, zowel in kwaliteit als technologiegebruik. Door bronhouders beter te ondersteunen, kan mogelijk efficiencyvoordeel worden behaald.

Scheiding fysiek voorkomen en functie van objecten

Door het scheiden van het fysiek voorkomen en functie van objecten kan de BGT nog beter afgebakend worden (alleen fysiek voorkomen van objecten) en zou de inwinning voor de bronhouder efficiënter maken. Ook sluit het aan bij de geactualiseerde NEN3610 norm waar de BGT (na een herziening) aan zou moeten voldoen. Geadviseerd wordt om te verkennen hoe het informatiemodel hierop aangepast kan worden, zodoende dat het nog steeds voor bronhouders duidelijk is wat ingewonnen moet worden. Verder is het belangrijk om nadere uitleg te geven aan bronhouders over wat het scheiden van fysiek en functie van objecten inhoudt en wat dit betekent voor de inwinning. Want dit is bij relatief veel bronhouders op dit moment onduidelijk.

Vorbereiden op BGT in 3D

Uit de evaluatie komt naar voren dat circa de helft van alle gebruikers en bronhouders 3D van toegevoegde waarde vinden, er ook al bronhouders zijn die op dit moment BGT-gegevens in 3D inwinnen en er een relatief grote groep is die dit van plan is. Ook is er bereidheid onder bronhouders om die gegevens in 3D te delen. Op dit moment is echter de BGT-keten nog niet ingericht voor 3D. Geadviseerd wordt om specificaties op te stellen voor het vastleggen van de BGT in 3D en de voorzieningen geschikt te maken voor verwerking van deze gegevens. Nader gedetailleerd onderzoek naar de behoeften ten aanzien van 3D wordt gezien als een eerste stap in dit proces.

5. Over Statifact

Sinds 2003 helpt Statifact overheden en bedrijven om beter onderbouwde beslissingen te nemen en zich te ontwikkelen. Dat doen we met de inzet van diverse kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeken en activatiediensten.

Statifact wil het verschil willen maken bij organisaties die een belangrijke functie vervullen in onze samenleving. Vanuit de ambitie om veranderingen te realiseren die deze organisaties helpen bij het vergroten van hun maatschappelijke impact. Verandering is een constante en veranderen doe je samen. Iedereen moet hierbij gehoord worden.

Statifact is ISO 20252 gecertificeerd en lid van de branchevereniging Data & Insights Network. Wij conformeren ons aan de nationale gedragscode voor onderzoek en statistiek en de internationale ESOMAR/ICC gedragscode voor markt- en opinieonderzoek.

WWW.STATISFACT.NL